

Advokat Janne Glæsel
Bech-Bruun Dragsted
Langelinie Allé 35
2100 København Ø

FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSAFTALE

for

ISIS-projekt nr. xxx:

”... Titel ...”

Dateret xx.xx.xxxx

mellem

xxx,

yyy

og

ISIS-KATRINEBJERG

INDHOLD

1.	BAGGRUND OG PARTERNE	7
2.	FoU-AFTALENS FORMÅL OG PROJEKTETS MÅL.....	9
3.	BESTEMMELSER AFLEDT AF ISIS-FINANSIERINGEN	9
4.	AFTALEPERIODE	10
5.	PROJEKTORGANISATION	10
6.	ØKONOMI OG ØVRIGE YDELSER	12
7.	IMMATERIELLE RETTIGHEDER VED FoU-AFTALENS INDGÅELSE	12
8.	IMMATERIELLE RETTIGHEDER OPSTÅET I AFTALEPERIODEN	13
9.	INFORMATIONSPLOGT, EKSTERN FORMIDLING OG AFRAPPORTERING.....	15
10.	HEMMEIGHOLDELSE OG FORMIDLING AF PROJEKTRESULTATER	16
11.	EJENDOMSRET TIL FYSISKE AKTIVER.....	18
12.	PARTERNES ØVRIGE MEDARBEJDERE	19
13.	UNDERLEVERANDØRER	20
14.	DELTAGELSE I ANDRE SAMARBEJDER	20
15.	OVERDRAGELSE AF FoU-AFTALEN	21
16.	OPHØR VED OPSIGELSE OG VED MISLIGHOLDELSE	21
17.	ANSVAR	22
18.	GENFORHANDLING	23
19.	GENERELLE BESTEMMELSER	23
20.	TVISTER OG LOVVALG	23

BILAG

- 1 ISIS-forskningsprojekt nr. xx (projektbeskrivelse inkl. budget)
- 2 Råd, Regler og Retningslinier for ISIS-projekter
- 3 Udkast til ISIS-bevillingsskrivelse af **.**.20**
- 4 Projekthåndbog
- 5 Immaterielle rettigheder (Baggrundsviden)
- 6 Anvendelsesområde for tildelte licensrettigheder (Forgrundsviden)
- 7 Lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner.

OVERSIGT OVER DEFINITIONER

	Side
“Aftaleperioden” betyder perioden fra **.**.20** til den **.**.20**	
“Alexandra Instituttet” eller ”Alexandra” betyder Alexandra Instituttet A/S CVR-nr: 2421 3366 Åbogade 34 8200 Århus N.	6
“Baggrundsviden” betyder immaterielle rettigheder, der forelå ved FoU-Aftalens indgåelse.	
“Forgrundsviden” betyder immaterielle rettigheder opstået i Aftaleperioden.	
“Forsker” betyder henholdsvis <i>XX</i> og <i>YY</i> samt de til Projektet yderligere tilknyttede Forskere, som efterfølgende har tiltrådt FoU-Aftalen.	
“Forskergruppen” betyder den samlede gruppe af Forskere.	
“Forskningsansvarlig projektleder” betyder den projektleder, der har hovedansvaret for de forskningsmæssige mål.	
“Forskningsinstitutionerne” betyder <i>XX-</i> og <i>YY Universitet</i> .	
“Fortrolige Oplysninger” betyder de i 10.01 nævnte oplysninger.	
“FoU-Aftalen” betyder nærværende samarbejdsaftale om forskning og udvikling inklusiv alle bilag hertil.	
”ISIS” eller ”ISIS-Katrinebjerg” betyder ’ ISIS Katrinebjerg - Kompetencecenter for <u>I</u> nteraktive rum, <u>S</u> undheds- <u>I</u> t og <u>S</u> oftware’, der er etableret som led i den jysk-fynske it-satsning. Alexandra Instituttet er operatør/projektledelse for ISIS Katrinebjerg.	
“Parter” betyder <i>Virksomhed 1</i> og <i>Virksomhed 2</i> , <i>XX Universitet</i> og <i>YY Universitet</i> og ISIS. I punkt 7, 8 og 10 omfatter Part tillige Forskerne. I punkt 7 og 8 omfatter Part ikke ISIS.	
“Projektet” betyder det i Bilag 1 beskrevne projekt.	

“Projektledelsen” betyder den Forskningsansvarlige og Udviklings- og Forretningsmæssige ansvarlige projektleder.

“Styregruppen” betyder Projektets øverste besluttende organ.

“Udviklings- og Forretningsmæssig ansvarlige projektleder” betyder den projektleder, der har hovedansvaret for de mere forretningsmæssige aspekter i Projektet.

*“Virksomhed 1” betyder **, CVR nr. **, adresse.*

“Virksomhed 2” betyder **, CVR nr. **, adresse.

“Virksomhedsgruppen” betyder *Virksomhed 1 og Virksomhed 2.*

XX Universitet betyder **, *adresse.*

YY Universitet betyder **, *adresse.*

Mellem nedenstående parter (“Parter”)

Virksomhed 1

(CVR nr. **)

**

**

(i det følgende benævnt “*Virksomhed 1*”)

Virksomhed 2

(CVR nr. **)

**

**

(i det følgende benævnt “*Virksomhed 2*”)

XX-Universitet

(i det følgende benævnt “*XX Universitet*”)

YY-Universitet

(i det følgende benævnt “*YY Universitet*”)

og

ISIS-Katrinebjerg

c/o Alexandra Instituttet

CVR-nr: 2421 3366

Åbogade 34

8200 Århus N

(i det følgende benævnt “ISIS-Katrinebjerg” eller ”ISIS”)

er d.d. indgået nærværende

SAMARBEJDSAFTALE OM FORSKNING OG UDVIKLING

(i det følgende inklusive alle angivne bilag benævnt “FoU-Aftalen”)

med henblik på at fastlægge rammer og retningslinier for samarbejdet samt rettigheder, forpligtelser og ansvar i forbindelse med gennemførelsen af det i Bilag 1 beskrevne ISIS-forskningsprojekt, ISIS sag. nr. ** (i det følgende benævnt “Projektet”).

1. BAGGRUND OG PARTERNE

1.01 Som en del af den jysk-fynske IT-strategi blev der i efteråret 2002 oprettet 4 kompetencecentre. Et af disse centre er **ISIS Katrinebjerg** - Kompetencecenter for Interaktive rum, Sundheds-It og Software (i det følgende benævnt "ISIS-Katrinebjerg" eller blot "ISIS").

Det overordnede formål med kompetencecenteret og den jysk-fynske IT-strategi er at medvirke til en effektiv og innovativ kompetenceopbygning offentlig/privat indenfor it-området.

Det handler således på den ene side om at sikre at den nyeste viden inden for it udbredes til store dele af det jysk-fynske erhvervsliv og på den anden side at forskerne gennem deltagelsen i fælles forskningsprojekter med virksomheder får værdifuld empiri, der kan give nyt input til forskningen.

Kompetencecenteret fokuserer på 3 indsatsområder, der er valgt ud fra både en erhvervsbetragtning og de kompetencer som findes IT-byen Katrinebjerg:

- Interaktive bygninger, rum og byrum
- Pervasive healthcare, dvs. sundhedsydelser leveret vha. pervasive computing
- Softwareudvikling, herunder objekt-teknologi

Aktiviteterne i ISIS er samfinansieret af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, VTU, (via den jysk-fynske IT-satsning), regionale myndigheder (Århus Amt og Århus Kommune), Aarhus Universitet samt de deltagende virksomheder og institutioner.

Alexandra Instituttet er udpeget til at være operatør og daglig ledelse for ISIS-Katrinebjerg (i det følgende benævnt "ISIS-ledelsen") og er således overordnet ansvarlig for at ISIS opfylder de krav, der er opstillet i kontrakterne med de bevillende myndigheder.

Yderligere information om ISIS – herunder organisering mm. – fremgår af ISIS-Katrinebjergs hjemmeside på adressen www.isis.alexandra.dk.

1.02 *Virksomhed 1* og *Virksomhed 2* (i det følgende tilsammen benævnt "Virksomhedsgruppen") har [beskrivelse af baggrund/forudsætninger/formål].

Virksomhed 1 og *Virksomhed 2* er selvstændige Parter i FoU-Aftalen og kan således ikke forpligte hinanden, medmindre dette særskilt fremgår af FoU-Aftalen eller efterfølgende besluttet af *Virksomhed 1* og *Virksomhed 2*.

1.03 *Forsker XX, XX Universitet* og *Forsker YY, YY Universitet* (i det følgende benævnt henholdsvis *XX* og *YY* eller *Forsker*) har [beskrivelse af baggrund/forudsætninger/formål].

Forsker XX og Forsker YY samt de til Projektet yderligere tilknyttede Forskere, som efterfølgende har tiltrådt FoU-Aftalen, danner tilsammen forskergruppen (i det følgende benævnt "Forskergruppen"), så længe FoU-Aftalen er gældende.

- 1.04 *XX Universitet og YY Universitet* (i det følgende tilsammen benævnt "Forskningsinstitutionerne") er i deres egenskab af Parter i FoU-Aftalen ansvarlige for, at det i relation til Forskningsinstitutionerne gældende lovgivnings- og forvaltningsmæssige regelsæt overholdes. Forskningsinstitutionerne administrerer de økonomiske midler, som Projektet bevilliges af ISIS. Forskningsinstitutionerne forpligter sig endvidere til at stille nærmere aftalte lokaler, udstyr, øvrige faciliteter, eventuelle licenser m.v. til rådighed for Projektet. Forskerne er ansat på *XX Universitet* og *YY Universitet*, og FoU-Aftalen ændrer ikke på de rettigheder/forpligtelser, den enkelte Forskers ansættelsesaftale måtte indeholde. Såfremt der er eller måtte opstå uforenelighed mellem Forskernes ansættelsesaftaler med Forskningsinstitutionerne og FoU-Aftalen, har sidstnævnte dog prioritet, medmindre andet udtrykkeligt fremgår af FoU-Aftalen, jf. 16.02. Forskningsinstitutionerne godkender ved deres underskrift af FoU-Aftalen Forskernes aktive deltagelse i Projektet, herunder at Forskerne tiltræder FoU-Aftalen med de deraf følgende rettigheder og forpligtelser.
- 1.05 Forskningsinstitutionerne og Forskerne er bekendt med Lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner (LOF), og at forskningsinstitutionerne i medfør af LOF § 8 kan forlange rettigheder til opfindelser, der kan patenteres eller brugsmodelbeskyttes, overdraget til sig. Efter LOF § 9 kan forskningsinstitutionerne på egne og Forskernes vegne ved forudgående aftale afstå retten til de opfindelser, der fremkommer ved Projektet.
- 1.06 Forskningsinstitutionerne tilkendegiver herved, at de ikke på egne og Forskernes vegne afstår fra retten til de opfindelser, der fremkommer ved Projektet. Forskningsinstitutionerne erklærer endvidere, at de, såfremt de begærer rettighederne til eventuelle opfindelser overdraget, er enige om, at patentering/brugsmodelbeskyttelse foretages af [Universitet XX/Universitet YY/Forskningsinstitutionerne i fællesskab]. Forskningsinstitutionerne og Forskerne har indgået særskilte aftaler omfattende gældende procedureregler i henhold til LOF § 10 og vederlagsbestemmelsen i LOF § 12.
- 1.07 Fra Forskningsinstitutionerne kan der endvidere deltage andre forskere i Projektet, herunder Ph.D.-studerende og teknisk/administrativt personale samt studerende. Disse gruppers ansættelse og vilkår ændres ikke som følge af FoU-Aftalen, medmindre andet udtrykkeligt fremgår heraf eller af et bilag til FoU-Aftalen, jf. i øvrigt 12. Disse grupper kan også anmodes om at tiltræde FoU-Aftalens bestemmelser eller dele heraf.

2. FoU-AFTALENS FORMÅL OG PROJEKTETS MÅL

- 2.01 FoU-Aftalen indgås med det helt overordnede formål at fremme en effektiv og innovativ kompetenceopbygning offentlig/privat indenfor it-området herunder bidrage til opbygning og fortsat stimulering af danske IT-forskningsmiljøer. Projektets mål er gennem en handlingsorienteret forskningsstrategi at bidrage til, således som nærmere angivet i Bilag 1, *[hvori også de forsknings- og erhvervsmæssige interesser, forskningsmetode og Projektets faser og]* er nærmere beskrevet.
- 2.02 Parterne og Forskerne forpligter sig til på professionel måde at arbejde for og samarbejde om en realisering af FoU-Aftalens formål og Projektets mål, herunder at tilvejebringe de aftalte ressourcer og fornøden faglig kompetence. Parterne og Forskerne forpligter sig endvidere til loyalt at følge beslutninger truffet af Styregruppen og Projektledelsen, jf. 5.01-5.11.

3. BESTEMMELSER AFLEDT AF ISIS-FINANSIERINGEN

- 3.01 Projektet er delvist finansieret af ISIS via midler fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, VTU, og regionale myndigheder, og FoU-Aftalen er derfor underlagt de bestemmelser, der er fastlagt i aftalen med de bevilgende myndigheder om etablering af ISIS-Katrinebjerg og som er gengivet i Bilag 2, samt eventuelle særlige vilkår fastsat i bevillingsskrivelsen (Bilag 3).

Der henvises yderligere til "Råd, Regler og Retningslinier for ISIS-projekter" (Bilag 2) samt til Projekthåndbogen (Bilag 4). Parterne og Forskerne er forpligtede til at følge Bilag 2, Bilag 3 og Bilag 4, så længe FoU-Aftalen er gældende, herunder også de ændringer og tilføjelser, som måtte blive aftalt i Aftaleperioden.

- 3.02 Virksomhedsgruppen og Forskergruppen forpligter sig med henvisning til 3.01, til i rimeligt omfang at bidrage til ISIS' forpligtelse til at fremme og løbende styrke erfarings- og vidensudvekslingen mellem den offentlige IT-forskning og dansk erhvervsliv. Specielt Forskergruppen forpligter sig i særlig grad til
- at medvirke til at styrke uddannelsen af kandidater og Ph.D.'er inden for IT-området bl.a. ved at inddrage speciale- og Ph.D.-studerende i Projektet samt ved at formidle resultater til uddannelserne;
 - at undervise på forskerkurser for Ph.D.-studerende på nationalt plan mod sædvanligt vederlag;
 - at indgå i udviklingen af efteruddannelsesaktiviteter under de for IT-området gældende regler og tilskudsordninger, eventuelt i samarbejde med eksisterende uddannelses- og kursusudbydere på området.

4. AFTALEPERIODE

4.01 Projektet startes den **.**.20**, og FoU-Aftalen træder i kraft med virkning fra denne dato. Perioden **.**.20** til **.**.20** benævnes i det følgende “Aftaleperioden”.

Udgangspunktet skal i øvrigt være, at FoU-Aftalen også skal gælde for efterfølgende faser, dog med sådanne eventuelle tilføjelser/ændringer som Parterne og Forskerne i enighed måtte fastsætte.

5. PROJEKTORGANISATION

5.01 Til den overordnede styring af Projektet nedsættes en gruppe (i det følgende benævnt “Styregruppen”), der inden for FoU-Aftalens rammer er Projektets øverste besluttende organ, jf. dog 20. Styregruppen består af én eller flere repræsentanter fra henholdsvis Virksomhedsgruppen og Forskergruppen samt én repræsentant for ISIS.

ISIS-ledelsen udpeger formanden for Styregruppen.

5.02 Antallet af deltagere i Styregruppen fra Virksomhedsgruppen og Forskergruppen skal til enhver tid være identisk. Såfremt der ikke er lige stor deltagelse på begge sider, kan forskellen udlignes ved, at de to grupper tildeles samme antal stemmer. Medlemmerne modtager intet særskilt honorar for arbejdet i Styregruppen.

5.03 Styregruppens opgaver er i hovedtræk følgende:

- Overordnet styring af Projektet
- Godkendelse af detaljerede projektplaner
- Løbende tilpasning af projektplaner
- Opfølgning på projektplaner
- Udarbejdelse af årsplaner, årsbudgetter, beretninger m.v.
- Afgørelse af spørgsmål, hvor Projektledelsen ikke kan opnå enighed
- **

5.04 Over møderne udarbejdes et referat, der udsendes til alle styregruppens medlemmer, jf. Projekthåndbogen (Bilag 4). Procedurer med hensyn til kommentarer til referatet, godkendelse m.v. fastlægges af Styregruppen.

5.05 Det skal tilstræbes, at Styregruppens afgørelser træffes i enighed. Skulle det blive nødvendigt, træffes afgørelse ved almindelig stemmeflerhed. Ved stemmelighed er ISIS’ stemme udslagsgivende.

5.06 Følgende beslutninger kræver enighed i Styregruppen:

- Godkendelse af årsregnskab

- Væsentlige ændringer i budgettet
 - Alle spørgsmål (jf. dog 10.04-10.05) der vedrører rettigheder til Projektets resultater, herunder fastsættelse af aftalevilkår, jf. 7.05, vederlagsfastsættelse efter 8.04 og spørgsmål i henhold til 10.06
 - Fastlæggelse af overordnede retningslinier for offentliggørelse og publicering, jf. 10.07
 - Ændring af forpligtelsen til at orientere Projektledelsen efter FoU-Aftalens ophør, jf. 10.09
 - Virksomhedsgruppens og Forskergruppens eventuelle deltagelse i parallelle forskningsprojekter med en konkurrerende virksomhed/forskergruppe, jf. 14.01
 - Fastlæggelse af bestemmelser ved ophør, jf. 16.06
 - Udpegelse af forligsmægler, jf. 20.02
- 5.07 Følgende beslutninger kan dog alene træffes af Styregruppen og Forskningsinstitutionerne i enighed:
- Ændringer af FoU-Aftalen og Projektet, herunder ændring af fastlagte mål og tidsplaner
 - Optagelse af nye Parter i FoU-Aftalen samt ansøgning om ekstern støtte til Projektet
 - Fastlæggelse af bestemmelser for efterfølgende faser, jf. 4.01
 - **
- 5.08 Såfremt der i Styregruppen er enighed om at foreslå ændringer til FoU-Aftalen, skal dette anføres særskilt i et mødereferat, der herefter forelægges Forskningsinstitutionerne til godkendelse. Såfremt disse godkender den/de foreslåede ændringer, skal denne del af referatet herefter anses som en del af FoU-Aftalen, såfremt der ikke tillige er udarbejdet et særskilt underskrevet tillæg til FoU-Aftalen.
- 5.09 Styregruppen kan udpege en administrator til at forestå bl.a. følgende funktioner:
- Teknisk og tidsmæssig koordinering af Parternes og Forskernes ydelser
 - Sikring af fornøden kommunikation mellem Parterne og Forskerne
 - Indkaldelse til og forberedelse af møder
 - Udarbejdelse af mødereferater og styring af FoU-Aftalen, jf. bl.a. 5.04
 - Løbende ajourføring af fortegnelse over medarbejdere i Projekthåndbogen, Bilag 4
 - Tilrettelæggelse af Styregruppens arbejde
 - Opfølgning på beslutninger truffet i Styregruppen
 - **

Administratoren kan deltage i Styregruppens møder uden stemmeret.

- 5.10 Forskergruppen udpeger en projektleder, der skal have hovedansvaret for, at de forskningsmæssige mål i Projektet realiseres (i det følgende benævnt "Forskningsansvarlig projektleder"). Virksomhedsgruppen udpeger en projektleder, der skal have det overordnede ansvar for de mere forretningsmæssige aspekter i Projektet (i det følgende benævnt "Udviklings- og forretningsmæssige ansvarlig projektleder"). Parterne og Forskerne skal godkende såvel den Forskningsansvarlige som den Udviklings- og forretningsmæssige ansvarlige projektleder, inden disse kan udpeges.
- 5.11 Den Forskningsansvarlige projektleder og den Udviklings- og forretningsmæssige ansvarlige projektleder udgør tilsammen projektledelsen (benævnt "Projektledelsen") med ansvar for den daglige ledelse af Projektet med reference til Styregruppen. Projektledelsen deltager i Styregruppens møder uden stemmeret. Såfremt der ikke er udpeget en administrator, påhviler de i 5.09 specificerede opgaver Projektledelsen. De nærmere retningslinier for Projektledelsens funktion, herunder beføjelser og forpligtelser fastlægges af Styregruppen og indarbejdes i Projekthåndbogen (Bilag 4).

6. ØKONOMI OG ØVRIGE YDELSER

- 6.01 Projektet finansieres af Parterne som beskrevet i Projektets budgetplan (Bilag 1). Parterne erklærer ved deres underskrift på FoU-Aftalen hver især at ville opfylde eventuelle i bevillingsskrivelsen stillede vilkår (Bilag 3).
- 6.02 De øvrige ydelser (lokaler, udstyr, øvrige faciliteter, licenser, tilrådighedsstillelse af teknisk/administrativt personale samt arbejdsindsats fra Forskergruppen og Virksomhedsgruppen m.v.), som Parterne hver især skal præstere til realisering af Projektet, er i hovedtræk ligeledes beskrevet i Bilag 1.
- 6.03 Parterne og Forskerne udarbejder interne kvartalsrapporter, medmindre andet besluttet af Styregruppen. Afrapporteringen, herunder også til ISIS sker i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler for de tilskud, der er ydet til Projektet, jf. tillige "Råd, Regler og Retningslinier for ISIS-projekter" (Bilag 2) og Bevillingsskrivelsen (Bilag 3).
- 6.04 Parterne fører regnskab i overensstemmelse med det i bilagene fastsatte.

7. IMMATERIELLE RETTIGHEDER VED FOU-AFTALES INDGÅELSE

Parter omfatter i nærværende 7.01-7.05 Forskerne, men ikke ISIS.

- 7.01 Parternes immaterielle rettigheder, herunder ophavsrettigheder, patenter, varemærkerettigheder, mønsterrettigheder samt knowhow, licensrettigheder m.v., ved FoU-Aftalens indgåelse benævnes i det følgende "Baggrundsviden".

- 7.02 Baggrundsviden, som er af relevans for Projektet, er angivet i Bilag 5. Rettighederne til den i Bilag 5 nævnte Baggrundsviden er Parterne forpligtede til at opretholde og beskytte, så længe FoU-Aftalen er gældende eller så længe, som Styregruppen måtte fastlægge i henhold til 7.05
- 7.03 Baggrundsviden skal stilles vederlagsfrit til rådighed for Projektet, i det omfang det er muligt uden at krænke trediemands rettigheder. Sådanne eventuelle begrænsninger skal angives i Bilag 5. Den Part, der er indehaver af de pågældende rettigheder, kan i øvrigt frit anvende disse, dog med respekt af FoU-Aftalen.
- 7.04 Såfremt en Part i Aftaleperioden, men uafhængigt af samarbejdet, erhverver rettigheder, som beskrevet i 7.02, skal der forholdes med disse rettigheder som med øvrige rettigheder beskrevet i Bilag 5.
- 7.05 Såfremt Baggrundsviden, som beskrevet ovenfor, viser sig nødvendig for én eller flere Parters (eksklusiv ISIS) brug af Forgrundsviden, jf. nedenfor under 8, skal den, der besidder sådan Baggrundsviden, hvis det ikke på grund af trediemands rettigheder, jf. 7.03 er umuligt, ved en ikke-eksklusiv licensaftale overdrage brugsretten til denne Baggrundsviden på rimelige vilkår til den/de pågældende Part(er) – eventuelt indskrænket til i et afgrænset geografisk område eller virksomhedsområde. I mangel af enighed fastlægger Styregruppen vilkårene for en sådan ikke-eksklusiv licensaftale til Baggrundsviden.

[Spørgsmålet om anvendelsen af Baggrundsviden bør forlods søges identificeret og afklaret, f.eks. ved at det i Bilag 5, hvor den pågældende Baggrundsviden er oplyst, nærmere fastlægges hvilke vilkår og hvilke eventuelle begrænsninger, der skal gælde]

8. IMMATERIELLE RETTIGHEDER OPSTÅET I AFTALEPERIODEN

Parter omfatter i nærværende 8.01-8.08 Forskerne, men ikke ISIS.

- 8.01 Immaterielle rettigheder til forskningsresultater, herunder ophavsrettigheder, databaserettigheder patenterbare opfindelser, opfindelser, der kan brugsmodelbeskyttes, varemærkerettigheder, mønsterrettigheder, knowhow, m.v., opstået/udviklet som led i Projektet i Aftaleperioden af Parterne benævnes i det følgende "Forgrundsviden".
- 8.02 Parterne er enige om, at den Forgrundsviden, der kan opstå som led i Projektet i Aftaleperioden, primært vil være ophavsrettigheder, computer-implementerede opfindelser, der kan patenteres og/eller brugsmodelbeskyttes samt knowhow, . Parterne erkender endvidere, at ophavsretten ikke beskytter idéer, principper eller lignende, men kun konkrete fremtrædelsesformer. Således vil algoritmer typisk ikke nyde ophavsretlig beskyttelse. Tilsvarende gælder idéer og principper, der ligger til grund for programmers grænseflader. Der er yderligere enighed om, at

ophavsrettigheder til edb-programmer, der som led i Projektet i Aftaleperioden frembringes af Forskerne, uden hensyn til ophavsretslovens §59 tilhører Forskerne.

8.03 Gør en eller flere af Parterne som led i Projektet i Aftaleperioden en opfindelse/frembringelse, der kan patenteres, brugsmodelbeskyttes og/eller mønsterbeskyttes, har den pågældende Part samtlige rettigheder dertil og kan såvel i videnskabelig/undervisningsmæssig som kommerciel henseende frit disponere herover, dog med respekt af FoU-Aftalen og gældende lovgivning på området (jf. bl.a. Bilag 7). Den/de pågældende Part(er) kan efter orientering af Projektledelsen rette henvendelse til en patentagent for at søge eneretsbeskyttelse gennemført. Såfremt der hos én eller flere af Parterne er intern ekspertise, kan den/disse forestå eneretsbeskyttelsen. Parterne kan dog til enhver tid træffe modsat aftale og undlade eneretsbeskyttelse, herunder hvis der er enighed om at bevare opfindelsen som knowhow i stedet for at søge eneretsbeskyttelse gennemført, jf. 8.08. Forskerne er underkastet LOF § 10 og skal derfor uden ugrundet ophold underrette Forskningsinstitutionerne, der såvel i relation til Forskerne som i relation til FoU-Aftalens øvrige Parter, forpligter sig til hurtigst mulig at tage stilling til, om rettighederne til opfindelser skal overdrages til Forskningsinstitutionerne. Forskningsinstitutionerne og Forskerne erklærer, at de ikke i medfør af LOF § 11, stk. 3, vil aftale, at fristerne i henhold til LOF § 11, stk. 1, forlænges. I relation til LOF § 11, stk. 2, tilkendegiver Forskningsinstitutionerne og Forskerne, at de er indstillet på at følge Projektledelsens beslutning i medfør af 10.05 om at udskyde offentliggørelse eller dispositioner over resultater i indtil 6 måneder regnet fra henvendelsen modtagelse (jf. 10.04).

8.04 Såfremt én eller flere af Parterne har gjort en opfindelse/frembringelse, men ikke ønsker at foretage eneretsbeskyttelse gennem registrering, og der ikke er enighed herom med de øvrige Parter, skal vedkommende tilbyde opfindelsen/frembringelsen til de andre Parter på sådanne rimelige vilkår, som i mangel af enighed fastsættes af Styregruppen.

8.05 Den/de Part(er), der ikke opnår eneretsbeskyttelse, gives ved en licensaftale en uigenkaldelig, royaltyfri, uoverdragelig, ikke-eksklusiv brugsret til at anvende den pågældende immaterielle rettighed/Forgrundsviden inden for de i Bilag 6 beskrevne kommercielle-, forsknings- og undervisningsmæssige områder. Såfremt den, der har fået den pågældende immaterielle rettighed/Forgrundsviden overdraget, har betalt vederlag, kan der aftales særlige begrænsninger for de øvrige Parters kommercielle udnyttelse.

[Ad 8.05. Det er overordentlig vigtigt, at anvendelsesområdet for den nævnte licens både i relation til virksomhederne og forskerne, som ikke har de fulde rettigheder, defineres så entydigt som overhovedet muligt.]

- 8.06 Gør én eller flere Part(er) som led i Projektet i Aftaleperioden en frembringelse, som nyder ophavsretlig beskyttelse, har den/de pågældende Part(er) samtlige rettigheder hertil og kan såvel i videnskabelig/undervisningsmæssig som kommerciel henseende frit disponere herover, dog med respekt af FoU-Aftalen.
- 8.07 De øvrige Parter gives en uigenkaldelig, royaltyfri, uoverdragelig, ikke-eksklusiv ret til at anvende den pågældende ophavsret/Forgrundsviden inden for de i Bilag 6 beskrevne kommercielle-, forsknings- og undervisningsmæssige områder.

[Ad 8.07. Det er overordentlig vigtigt, at anvendelsesområdet for den nævnte licens både i relation til virksomhederne og forskerne defineres så entydigt som overhovedet muligt.]

- 8.08 Parterne har ret til vederlagsfrit at udnytte enhver form for knowhow, som udvikles af nogen af Parterne i forbindelse med Projektet, alt under iagttagelse af reglerne i 10.

[Ad 8.08: Anvendelsesmåden, kommercielt, forskningsmæssigt og undervisningsmæssigt, bør også i relation til knowhow beskrives/afgrænses i et bilag]

9. INFORMATIONSPLIGT, EKSTERN FORMIDLING OG AFRAPPORTERING

- 9.01 Parterne og Forskerne er gensidigt forpligtede til løbende at holde hinanden orienterede om resultater m.v. og den knowhow, der oparbejdes som led i Projektet i Aftaleperioden.
- 9.02 Parterne og Forskerne er derudover forpligtede til straks skriftligt at underrette hinanden om forhold, der har betydning for Projektet, herunder forhold der kan bringe opfyldelsen af FoU-Aftalen og/eller Projektets realisering i fare.
- 9.03 Eftersom Projektet gennemføres med det overordnede formål at fremme forsknings- og udviklingsindsatsen på IT-området, jf. 2.01, er Parterne og Forskerne enige om, at ethvert resultat og enhver form for viden genereret gennem FoU-Aftalen og Projektet som udgangspunkt bør videreformidles i forsknings- og uddannelsesøjemed, men under hensyntagen til eventuelle ønsker om immateriel beskyttelse og hemmeligholdelse, jf. 7.01-7.05, 8.01-8.08 og 10.01-10.09.
- 9.04 I det omfang ISIS måtte stille krav herom, indsendes faglige rapporter til ISIS, hvori der redegøres for Projektets hidtidige resultater. Rapporterne kan benyttes af ISIS som led i opfyldelse af sådanne lovkrav og administrativt fastsatte bestemmelser, som ISIS' virksomhed er underlagt. Rapporterne kan endvidere under iagttagelse af hemmeligholdelsesforpligtelsen, jf. 10.01-10.09, frit benyttes af ISIS i forbindelse med analyser, informationsarbejde m.v.

10. HEMMELIGHOLDELSE OG FORMIDLING AF PROJEKTRESULTATER

Parter omfatter i nærværende 10.01-10.09 også Forskere.

10.01 Hver Part forpligter sig til at udvise fortrolighed over for trediemand med hensyn til informationer af teknisk, videnskabelig, økonomisk eller kommerciel art (herunder tegninger, dokumenter, viden, knowhow eller andet), som

- (i) den pågældende Part har modtaget fra øvrige Parter, herunder såvel Baggrundsviden som Forgrundsviden ,
- (ii) den pågældende Part har udviklet/frembragt som led i Projektet, herunder Forgrundsviden eller
- (iii) den pågældende Part i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med Projektet, herunder såvel Baggrundsviden som Forgrundsviden

såfremt

- (iv) udbredelse med rimelighed må befrygtes at ville skade den Part, som de pågældende informationer/resultater angår eller tilhører, jf. 10.03 og de deri fastsatte procedurer i forbindelse med stillingtagen til eventuel offentliggørelse/videregivelse, eller
- (v) skade en Part, som måtte have en særlig beskyttelsesværdig interesse i informationernes/resultaternes hemmeligholdelse, fordi disse angår den pågældende Parts virksomhedsområde, jf. 10.03.

10.02 De informationer, hemmeligholdelsesforpligtelsen angår, betegnes herefter som "Fortrolige Oplysninger".

10.03 Parterne anerkender, at Virksomhedsgruppen har en beskyttelsesværdig interesse i, at Fortrolige Oplysninger hemmeligholdes, medens Forskergruppen har en beskyttelsesværdig interesse i at kunne offentliggøre sådanne Fortrolige Oplysninger, der omfatter undersøgelser, resultater og lignende fra Projektet i videnskabelige publikationer og kunne bruge disse i deres videnskabelige virksomhed samt i undervisningsøjemed. Parterne anerkender endvidere at Forskergruppen gennem lovgivning (Universitetsloven §1 stk. 2) er forpligtet til at udbrede kendskabet til deres videnskabelige arbejdsmetoder og resultater, og kan således ikke gennem indeværende FoU-aftale pålægges ikke at offentliggøre/videregive egne resultater.

Under hensyn hertil og FoU-Aftalens overordnede formål, jf. 2.02 og 9.03, drøfter Parterne løbende formidling/videregivelse af Projektets resultater og anden særlig viden hos Parterne i relation til Projektet. Parterne agter på konstruktiv måde at samarbejde om at finde løsninger, som er tilpasset Parternes og eventuelle Ph.D.-studerendes forskellige interesser med hensyn til offentliggørelse/videregivelse af Fortrolige Oplysninger eller dele heraf. I mangel af anden særskilt aftale Parterne imellem gælder følgende retningslinier:

01. Fortrolige Oplysninger, der er tilført Projektet af en Part, jf. bl.a. Bilag 5, må ikke offentliggøres eller videregives uden forudgående skriftligt samtykke fra Projektledelsen og den/de Part(er), som har tilført de Fortrolige Oplysninger.
 02. Fortrolige Oplysninger, herunder resultater som under Projektet er udviklet/frembragt af en Part eller af flere Parter i fællesskab, må ikke offentliggøres/videregives uden samtykke fra Projektledelsen og den/de Part(er), som har udviklet/frembragt disse.
- 10.04 Såfremt en Part ønsker at offentliggøre Fortrolige Oplysninger eller dele heraf, skal denne Part rette henvendelse til Projektledelsen herom. Projektledelsen skal herefter inden 2 uger regnet fra henvendelsens modtagelse dels få afklaret om de øvrige Parter, der eventuelt skal samtykke, jf. 10.03.01 og 10.03.02, har indsigelser mod den ønskede offentliggørelse, dels selv tage stilling til spørgsmålet om offentliggørelse. Projektledelsen skal ved bedømmelsen arbejde ud fra en målsætning om at finde konstruktive løsninger, der muliggør offentliggørelse/publicering, uden at det skader Virksomhedsgruppen. Efter 2 ugers fristens udløb skal Projektledelsen give meddelelse til den Part, der har ønsket offentliggørelse, om hvorvidt ønsket kan imødekommes og eventuelle vilkår herfor.
- 10.05 Projektledelsen skal være berettiget til at forlange offentliggørelsen/videregivelsen af resultater (Forgrundsviden), som under Projektet er udviklet/frembragt af Forskergruppen alene, udskudt i maksimalt 6 måneder regnet fra henvendelsens modtagelse (jf. 10.04), såfremt videregivelsen vil kunne være til hinder for udtagelse af patent/brugsmodelbeskyttelse eller anden beskyttelse af de pågældende opfindelser/frembringelser, eller såfremt Projektledelsen i enighed skønner, at det vil være af afgørende betydning for *Virksomhed 1's* og/eller *Virksomhed 2's* kommercielle interesser, at offentliggørelse/videregivelse udskydes. Offentliggørelse af andre resultater (Forgrundsviden) end resultater, som er frembragt af Forskergruppen alene kan af Projektledelsen udskydes i en længere periode eller helt afslås (jf. 10.06).
- 10.06 Såfremt en Part har fået afslag på et andragende om offentliggørelse, eller en Part er uenig i Projektledelsens beslutning om offentliggørelse, kan Projektledelsens afgørelse indbringes for Styregruppen, der inden 2 uger skal træffe endelig afgørelse med hensyn til offentliggørelse, jf. 5.06.
- 10.07 Styregruppen fastlægger øvrige overordnede retningslinier, som Projektledelsen skal anvende/iagttage ved bedømmelse af, om offentliggørelse/videregivelse kan ske, herunder for så vidt angår de særlige forhold, der måtte gøre sig gældende for bedømmelsen af Ph.D.-studerendes afhandlinger, hvorledes Parterne skal underrettes om fremsatte ønsker om offentliggørelse m.v.
- 10.08 Pligten til hemmeligholdelse gælder ikke informationer/resultater, som dokumenterbart:

- på tidspunktet for modtagelsen allerede var i modtagerens besiddelse eller var offentliggjort eller tilgængelig for offentligheden, herunder i forskermiljøer,
 - efter modtagelsen er blevet offentliggjort eller tilgængelig for offentligheden, herunder i forskermiljøer, eller er kommet i modtagerens besiddelse fra tredjemand, uden at det skyldes nogen Parts brud på hemmeligholdelsesforpligtelsen,
- 10.09 Principperne i 10.03-10.07 gælder fortsat, uanset opsigelse/ophør af FoU-Aftalen. Selve forpligtelsen med hensyn til orientering af Projektledelsen i henhold til 10.04-10.05 skal dog alene gælde under FoU-Aftalens forløb samt i 6 måneder efter FoU-Aftalens ophør eller den pågældende Parts udtræden af FoU-Aftalen, medmindre Styregruppen træffer anden bestemmelse.

11. EJENDOMSRET TIL FYSISKE AKTIVER

- 11.01 Hvis en Virksomhedsgruppen eller Forskningsinstitutionerne for at opfylde sine forpligtelser i henhold til Bilag 1 skal anskaffe formuegoder, herunder udstyr, tilhører dette den Part, der har anskaffet de pågældende formuegoder/udstyr. Vedkommende Part skal - i det omfang det er nødvendigt til opfyldelse af FoU-Aftalens formål og/eller angivet i Bilag 1 - stille disse formuegoder/udstyr til rådighed for Projektet uden vederlag.
- 11.02 Den Part, der har anskaffet det pågældende formuegode/udstyr, skal vedligeholde dette uden særskilt vederlag, medmindre andet følger af Bilag 1. Risikoen for beskadigelse eller undergang af det pågældende formuegode/udstyr bæres af den Part, der har anskaffet det. Hvor det er sædvanligt at tegne skadesforsikring på det pågældende formuegode, sker dette for ejerens regning.
- 11.03 Den pågældende Part kan frit anvende det anskaffede formuegode/udstyr uden for Projektet, medmindre en sådan anvendelse er til urimelig gene for Projektet.
- 11.04 Såfremt Forskningsinstitutionerne anskaffer udstyr m.v. for midler bevilliget af ISIS, tilkommer ejendomsretten til dette udstyr Forskningsinstitutionen under forudsætning af, at Forskningsinstitutionen indvilliger i, at anvendelsen af udstyret efter Aftaleperioden planlægges på en sådan måde, at ISIS-relaterede projekter/aktiviteter ved Forskningsinstitutionen fremover i videst mulig omfang tilgodeses med hensyn til brug af udstyret.
- 11.05 Formuegoder, udstyr m.v. af enhver art, der eventuelt måtte være anskaffet for Parternes fælles regning til brug for Projektet, fordeles efter Projektets afslutning efter Styregruppens nærmere beslutning.

12. PARTERNES ØVRIGE MEDARBEJDERE

- 12.01 De medarbejdere hos Virksomhedsgruppen og Forskningsinstitutionerne samt studerende, som er beskæftigede med Projektet på tidspunktet for FoU-Aftalens indgåelse, er opregnet i projekthåndbogen, Bilag 4. Såfremt en Part foretager udskiftninger blandt sine medarbejdere/studerende eller inddrager yderligere medarbejdere/studerende, skal dette meddeles til Projektledelsen. Projektledelsen sikrer kontinuerlig opdatering af Projekthåndbogen.
- 12.02 Virksomhederne og Forskningsinstitutionerne forpligter sig til inden Projektets påbegyndelse at sikre sig, at deres egne medarbejdere og eventuelle trediemænd, bortset fra Forskerne, jf. 12.06, vederlagsfrit i forhold til de øvrige Parter overdrager eventuelle rettigheder til Projektets resultater, som disse måtte bidrage med, herunder opfindelser, ophavsrettigheder m.v. Dette skal sikres ved særskilte aftaler med medarbejdere og eventuelle trediemænd, der inddrages i Projektet.
- 12.03 Parterne er enige om at ingen af de hos Virksomhederne og Forskningsinstitutionerne ansatte medarbejdere, for så vidt disse deltager i Projektet, jf. listen over medarbejdere i Projekthåndbogen, bilag 4, skal have del i ophavsrettighederne til EDB-programmel m.v., der vedrører Projektet, hvilket allerede følger af Ophavsretslovens § 59¹. Virksomhedsgruppen og Forskningsinstitutionerne agter at præcisere dette over for disse medarbejdere. Sådanne rettigheder tilgår således også Parterne (eksklusiv ISIS) i lige sameje.
- Ovenstående gælder ikke Forskerne, for hvem rettighederne reguleres, som angivet i 8.01-8.08 og Bilag 6.
- 12.04 Virksomhedernes og Forskningsinstitutionernes eventuelle indgåelse af aftaler om vederlag med de på Projektet ansatte, herunder i medfør af Lov om arbejdstageres rettigheder til opfindelser m.v. (Lovbekendtgørelse nr. 131 af 18. marts 1986, som senest ændret ved Lov nr. 130 af 26. februar 1992), er de øvrige Parter uvedkommende. Sådanne eventuelle aftaler må dog ikke indeholde bestemmelser, der på nogen måde forhindrer eller vanskeliggør den fælles eller individuelle udnyttelse af rettighederne.
- 12.05 Virksomhederne og Forskningsinstitutionerne er i forhold til de øvrige Parter forpligtet til at sikre, at de medarbejdere, som den pågældende Part til enhver tid allokerer til Projektet, og som vil kunne få kendskab til Fortrolige Oplysninger og/eller generelt medvirker til udviklingen/frembringelsen af immaterielle rettigheder, skriftligt erklærer sig indforstået med, at de forpligtelser, som i henhold til 7.01-10.09 i FoU-Aftalen påhviler den Part, de er tilknyttet, tilsvarende gælder for dem personligt.

¹ Ophavsretslovens § 59:

“Ophavsretten til et edb-program, der er frembragt af en arbejdstager under udførelsen af dennes arbejde eller efter arbejdsgiverens anvisning, overgår til arbejdsgiveren, medmindre andet er aftalt.”

12.06 Såfremt der til Projektet efterfølgende knyttes andre offentligt ansatte forskere, der skal arbejde på Projektet på lige fod med Forskerne, indgår disse som udgangspunkt i Forskergruppen. Sådanne forskere tiltræder FoU-Aftalen på samme måde som Forskerne, medmindre Parterne og Forskerne er enige i, at der skal gælde særlige vilkår for disse forskere.

12.07 Såfremt der til Projektet knyttes studerende kan disse anmodes om at tiltræde FoU-Aftalens bestemmelser eller dele heraf - f.eks. omkring rettigheder og hemmeligholdelse jf. 7.01-7.05, 8.01-8.08 og 10.01-10.09.

Projektledelsen bør dog ved inddragelsen af studerende være opmærksom på gældende regler omkring offentliggørelsen af projektrapporter, specialer og afhandlinger, således at de studerendes behov for publicering tilgodeses og dermed at de studerendes mulighed for at gå til eksamen ikke forringes.

13. UNDERLEVERANDØRER

13.01 Med Styregruppens godkendelse kan ekstern ekspertise inddrages som underleverandører eller konsulenter til løsning af konkrete, tidsbegrænsede opgaver. Underleverandører og konsulenter skal som minimum pålægges pligt til hemmeligholdelse i overensstemmelse med 10.01-10.09 og pligt til overdragelse af alle immaterielle rettigheder, som disse tilfører Projektet, således at de rettigheder, som opnås gennem en underleverandør- og/eller konsulent's aktiviteter, tilkommer Parterne (eksklusiv ISIS) i fællesskab. Såfremt underleverandørerne eller konsulenterne betales af Forskningsinstitutionerne, tilkommer rettighederne dog disse. Forskningsinstitutionerne stiller rettighederne til Parternes (eksklusiv ISIS) rådighed i overensstemmelse med principperne i 7.05. Den Part, der rekvirerer assistance fra underleverandører/konsulenter, har pligt til at påse, at der med disse indgås fornødne aftaler om rettighedsoverdragelse og hemmeligholdelse.

14. DELTAGELSE I ANDRE SAMARBEJDER

14.01 Parterne og Forskerne kan med nedenstående begrænsninger frit deltage i andre forsknings- og udviklingssamarbejder med trediemand.

Såfremt Virksomhed 1 eller 2 eller Forsker XX eller YY deltager i et forsknings- og udviklingssamarbejde, der i det væsentlige er parallelt med de i Bilag 1 beskrevne aktiviteter, skal den pågældende Part eller Forsker skriftligt underrette de øvrige Parter, Forskere, Projektledelsen og Styregruppen herom. Såfremt det parallelle forskningsprojekt skal foregå sammen med en i forhold til Virksomhed 1 og/eller Virksomhed 2 direkte konkurrerende virksomhed (for Forskergruppens vedkommende) eller med en direkte konkurrerende Forskergruppe (for Virksomhedsgruppens vedkommende), skal aftalen om deltagelse i et sådant projekt inden aftaleindgåelse og igangsættelse forelægges Styregruppen og godkendes enstemmigt af denne.

15. OVERDRAGELSE AF FoU-AFTALEN

- 15.01 Parterne kan - bortset fra det der følger af 13.01 - ikke overdrage FoU-Aftalen til trediemand uden de øvrige Parter forudgående skriftlige samtykke.

Såfremt en Forsker i Aftaleperioden opsig sit ansættelsesforhold, kan Aftalen dog overdrages af den pågældende Forskningsinstitution til det universitet/den læreanstalt, som Forskeren måtte tage ansættelse hos.

16. OPHØR VED OPSIGELSE OG VED MISLIGHOLDELSE

- 16.01 Uanset 4.01 har enhver af Parterne ret til med 6 måneders skriftligt varsel til en måneds udløb at meddele de øvrige Parter og Forskerne, at vedkommende Part udtræder af FoU-Aftalen.

- 16.02 Forskerne erklærer ved deres tiltræden af FoU-Aftalen, at de går ind i Projektet med henblik på at virke for gennemførelsen af alle Projektets faser. Såfremt én eller flere af Forskerne alligevel opsig deres ansættelsesaftale med Forskningsinstitutionerne, skal Forskerne straks orientere Projektledelsen med henblik på, at der hurtigst muligt kan indkaldes til et møde i Styregruppen med deltagelse af Forskningsinstitutionerne. Formålet hermed er hurtigst muligt at analysere opsigelsens konsekvenser for Projektet. Generelt skal Parterne og Forskerne tilstræbe og positivt virke for, at Projektet kan fortsætte, uanset at én eller flere af Forskerne opsig deres ansættelsesforhold. Såfremt Forskerne skal tiltræde ansættelse på et andet universitet eller en anden læreanstalt, skal den Forskningsinstitution, hvor Forskeren er ansat, så vidt muligt for sin del overdrage FoU-Aftalen til det universitet/den læreanstalt, som Forskeren overgår til ansættelse hos. Styregruppen fastsætter de nærmere vilkår i forbindelse med overdragelsen, herunder eventuelle økonomiske vilkår (f.eks. vedrørende personaleforpligtelser) efter indstilling fra den pågældende Forskningsinstitution.

- 16.03 Efter FoU-Aftalens ophør i medfør af 16.02 er Parterne (eksklusiv ISIS) og Forskerne berettigede til at benytte den viden og de resultater, der måtte være genereret som led i Projektet under iagttagelse af bestemmelserne om hemmeligholdelsespligt og vilkårene ved registrering og brug af immaterielle rettigheder, jf. 8.01-8.08 og 10.01-10.09 samt eventuelle særskilt indgåede aftaler herom, og/eller under iagttagelse af bestemmelser fastsat af Styregruppen, jf. 16.06.

- 16.04 Såfremt det måtte vise sig, at budgettet ud fra en realistisk bedømmelse vil blive væsentligt overskredet, eller hvis det på et tidspunkt kan forudsiges, at Projektet ikke kan afsluttes inden for tidsplanens frister herfor, eller hvis det undervejs i projektforløbet står åbenbart klart, at Projektets mål ikke vil kunne opfyldes, er enhver af Parterne berettigede til at opsig FoU-Aftalen med 30 dages skriftligt varsel.

- 16.05 Efter FoU-Aftalens ophør i medfør af 16.04 har Parterne (eksklusiv ISIS) og Forskerne eneretten til egne opnåede resultater. Den/de udtrædende Part(er) forpligter sig dog til vederlagsfrit at stille alle hidtil opnåede delresultater til rådighed for de øvrige Parter og Forskere i form af en uigenkaldelig royaltyfri, uoverdragelig, ikke-eksklusiv licens, såfremt disse Parter og Forskere vælger at fortsætte Projektet enten alene eller sammen med trediemand, jf. 16.06.
- 16.06 Styregruppen fastlægger relevante forhold i forbindelse med ophør, herunder vedrørende materiale, dokumenter, generelle retningslinier for fremtidig anvendelse af rettigheder, knowhow m.v.
- 16.07 Ingen af Parterne og/eller Forskerne kan rette økonomiske krav mod de øvrige Parter og/eller Forskere i tilfælde af opsigelse.
- 16.08 Gør én af Parterne eller Forskerne sig skyldig i væsentlig misligholdelse af sine forpligtelser ifølge FoU-Aftalen, og hvis en sådan ikke er bragt til ophør senest 30 dage efter skriftligt påkrav fra de øvrige Parter, skal disse være berettigede til med omgående virkning at ophæve FoU-Aftalen i relation til den misligholdende Part eller Forsker. Parterne og Forskerne accepterer, at manglende opfyldelse af tilskudsbetingelserne og ISIS' krav til rapportering er at betragte som væsentlig misligholdelse. For eventuelt erstatningskrav i dette tilfælde gælder reglerne i 17.01.
- 16.09 Gør en af Parterne eller Forskerne sig skyldig i væsentlig misligholdelse af sine forpligtelser ifølge FoU-Aftalen er de øvrige Parter berettigede til med omgående virkning at ophæve FoU-Aftalen i relation til den misligholdende Part eller Forsker.

17. ANSVAR

- 17.01 I det indbyrdes forhold er hver Part erstatningsansvarlig over for de øvrige Parter efter dansk rets almindelige regler. Ingen af Parterne skal dog i det indbyrdes forhold være ansvarlig for tab, som udspringer af følgeskader, driftstab, avancetab og rentetab eller andet indirekte tab.
- 17.02 Parterne hæfter ikke for hinandens forpligtelser, herunder heller ikke for erstatningskrav fra trediemands side.
- 17.03 Den Part eller Forsker, der udnytter opnåede resultater kommercielt, er alene ansvarlig over for trediemand for fremstillede produkter/ydelser, idet FoU-Aftalen ikke regulerer Parternes og/eller Forskernes eventuelle kommercialisering af produkter/ydelser eller viden, der er opnået som led i Projektet.
- 17.04 Ingen af Parterne eller Forskerne bærer nogen form for ansvar eller hæftelse for, at der gennem Projektet opnås bestemte mål eller resultater.

18. GENFORHANDLING

- 18.01 Såfremt forholdene ændrer sig væsentligt i forhold til, hvad der var tilfældet/forudsætningerne ved aftaleindgåelsen, således at der sker en væsentlig forskydning af rettigheder og forpligtelser i henhold til FoU-Aftalen for én eller flere Parter, eller såfremt en eller flere Parters interesser i samarbejdet er betydeligt mindre på grund af ovennævnte væsentlige ændringer, kan den/de pågældende Parter skriftligt kræve FoU-Aftalen genforhandlet. Der skal herefter straks optages forhandlinger, der foregår i Styregruppen med deltagelse af Forskningsinstitutionerne, og Parterne og Forskerne skal søge at opnå et resultat inden 30 dage.
- 18.02 Ved genforhandling skal Parterne og Forskerne søge at opnå enighed om sådanne ændringer i FoU-Aftalen, at forholdet mellem rettigheder og forpligtelser i videst muligt omfang bliver som oprindeligt aftalt. Man skal endvidere tilstræbe at ændre FoU-Aftalen, således at alle Parters og Forskernes interesser i at fortsætte samarbejdet genoprettes, således at opsigelse undgås.

19. GENERELLE BESTEMMELSER

- 19.01 Hver Virksomhed og Forskningsinstitution er forpligtet til at holde egne medarbejdere forsikrede i nødvendigt omfang. Det forhold, at en opgave udføres hos en anden Part, ændrer ikke her på.
- 19.02 Alle ændringer til FoU-Aftalen skal være skriftlige for at være gyldige og bindende for Parterne.
- 19.03 Alle beløb i nærværende FoU-Aftale er eksklusiv moms og andre refunderbare afgifter. Hvis et beløb af den ene eller den anden grund af en af Parterne skal berigtiges til den anden Part med moms, er hver af Parterne forpligtet til at forhøje det pågældende beløb med det tilsvarende momsbeløb.

20. TVISTER OG LOVVALG

- 20.01 FoU-Aftalen er undergivet dansk ret.
- 20.02 Tvister mellem Parterne i forbindelse med Projektet skal søges afgjort i mindelighed. Styregruppen udpeger en forligsmægler. Lykkedes det ikke at opnå forlig mellem Parterne, afgøres tvisten ved Sø- og Handelsretten som værneting. Såfremt en af Parterne begærer det, skal sagen dog henvises til endelig afgørelse efter "Regler for behandling af sager ved det Danske Voldgiftsinstitut (Copenhagen Arbitration)", forudsat at den pågældende Part som minimum selv afholder voldgiftsrettens honorar, både såfremt vedkommende Part vinder eller taber sagen. I øvrigt træffer voldgiftsretten afgørelse om fordeling af sagsomkostninger. Alle medlemmer af voldgiftsretten udnævnes af Voldgiftsinstituttet i overensstemmelse med ovennævnte regler.

---oo0oo---

PARTERNE

Virksomhedsgruppen:

Dato:

Dato:

NN
Virksomhed 1

NN
Virksomhed 2

Forskningsinstitutionerne:

Dato:

Dato:

Universitet XX
(rektor/institutleder)

Universitet YY
(rektor/institutleder)

ISIS-Katrinebjerg:

Dato:

Dato:

ISIS-projektleder
Ole Lehrmann Madsen

ISIS-styregruppeformand
Preben Mejer

FORSKERE, der tiltræder bestemmelserne i FoU-aftalen:

Dato:

Dato:

Forsker XX
Forskningsinst. YY

Forsker XX
Forskningsinst. YY

Dato:

Dato:

Forsker XX
Forskningsinst. YY

Forsker XX
Forskningsinst. YY